

Školní vzdělávací program

Svět kolem nás

OBSAH

KONCEPCE A VIZE.....	4
Charakteristika mateřské školy	5
Podmínky předškolního vzdělávání	5
<i>Věcné podmínky</i>	6
<i>Životospráva</i>	7
<i>Psychosociální podmínky</i>	7
Organizace.....	8
<i>Přijímání dětí do mateřské školy</i>	8
<i>Denní režim</i>	9
<i>Organizační struktura, personální a pedagogické zajištění</i>	10
<i>Řízení mateřské školy</i>	10
<i>Spoluúčast rodičů</i>	10
Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	11
Vzdělávání dětí nadaných	11
Vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
Povinné předškolní vzdělávání.....	11
Charakteristika vzdělávacího obsahu	12
<i>Základní cíle – záměry programu Svět kolem nás</i>	13
Vzdělávací metody.....	13
Myšlenková mapa činností v MŠ	15
Integrované bloky.....	15
Navrhovaná témata k integrovaným blokům	17
Charakteristika integrovaných bloků.....	18
Plánované akce školy	39
Plán dlouhodobého zaměření	39
Kritéria pro hodnocení práce učitelky v souladu s RVP PV a s pedagogickými zásadami stanovenými v ŠVP	40
Plán kontrolní a hospitační činnosti	42
Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.....	43
Rozšíření náplně výchovně - vzdělávací práce v MŠ	43
Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání.....	44

Identifikační údaje

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Název programu: **„Svět kolem nás“**

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Hořepník**

Adresa školy: **nám. Prof. Bechyně 53
394 21 Hořepník**

Ředitel školy: **Ing. Milan Hupka**

Odloučené pracoviště MŠ: **Bc. Karolína Antonyová – vedoucí učitelka**

Telefon: **564 034 958 ZŠ
564 034 960 MŠ
725 434 023 MŠ – mobilní telefon**

E-mail: **ms@zshorepnik.cz**

Web: **www.zshorepnik.cz**

Zařazení do sítě škol:

REDIZO **650013051**

IZO **150013108**

IČO **70659133**

Zřizovatel: **Obec Hořepník, náměstí Prof. Bechyně 79
tel. 565447210**

Zpracovala: **Bc. Karolína Antonyová
Eliška Buchtová, DiS.**

Platnost dokumentu: **od 1. 9. 2019**

Bc. Karolína Antonyová
vedoucí učitelka

razítko školy

Ing. Milan Hupka
ředitel školy

KONCEPCE A VIZE

Mateřská škola Hořepník

**„Ať se děti kamarádí,
ať se máme všichni rádi.“**

Chtěli bychom být školou, do které chodí děti, rodiče i zaměstnanci rádi, je otevřená, přátelská vůči rodičům, okolní komunitě a novým myšlenkám a přístupům.

- vytvářením optimálních podmínek v úzkém kontaktu s rodinou, umožňovat dítěti vytvářet si reálný obraz světa na základě prožitkového učení
- respektovat a uspokojovat každodenní potřeby dítěte a podporovat jeho duševní vývoj
- rozvíjet a poznávat dětskou osobnost, věřit sám sobě, uvědomovat si a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí, schopnost naslouchat druhým

Vize mateřské školy:

- ✓ Vést děti k úctě k rodičům, starým lidem, svým vrstevníkům a sobě samým
- ✓ Vést děti k samostatnosti
- ✓ Vést děti k sounáležitosti s regionem
- ✓ Vést děti ke zdravému životnímu stylu
- ✓ Podporovat duševní pohodu dětí a jejich sebevědomí
- ✓ Vést děti k ochraně životního prostředí a ekologickému cítění

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola se nachází v obci Hořepník, v kraji Vysočina, okrese Pelhřimov. Obec má cca 633 obyvatel. Mateřská škola je součástí Základní školy Hořepník.

Jedná se o přízemní budovu s oplocenou zahradou, pergolou, pískovištěm, vrbovou chýší a prolézačkami pro děti. V zahradě je umístěn také hmyzí hotel, kde se po celý rok dá pozorovat život hmyzu v závislosti na ročním období, dále pokusný záhon a kompostér, který slouží k pokusům s pěstováním rostlin v rámci polytechnické a environmentální výchovy. V zahradě se též nachází kolotoč a prolézačky pro děti, jejich používání je stanoveno školním řádem.

V mateřské škole se nachází dvě třídy – Lištičky a Medvídci, do kterých jsou děti rozděleny dle věku, dále toalety a sociální zařízení, výdejna obědů, herna s tělovýchovnými prvky, ložnice a šatny. Kapacita školy je 50 dětí. V budově se dále nachází kancelář, kotelná, výdejna stravy a sklad prádla.

Stávající budova mateřské školy byla slavnostně otevřena 30. 8. 1969. Na výstavbě školy se podílely i společenské organizace v Hořepníku, které pomohly především finančně. Budova se od roku 2010 průběžně po částech rekonstruovala až do roku 2015.

PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky

Vstup do mateřské školy je bezbariérový a je zajištěn bezpečnostními dveřmi. Ve vstupní hale je podlaha kryta zátěžovým kobercem a nacházejí se zde informační tabule pro rodiče. Následuje chodba se šatnou pro děti. Šatna dětí je rozdělena na dvě části. Je vybavena sedacími lavicemi dvou velikostí. Místo v šatně je dětem přiřazováno dle výšky postavy. V šatně je též možno vidět nástěnky sloužící k prezentaci výtvarných prací dětí, dále zeď opatřenou magnetickým nátěrem, která slouží k výstavě výkresů a nástěnku pro rodiče s aktualizovaným vzdělávacím obsahem jednotlivých tříd. Do každé třídy se vstupuje vlastním vchodem.

Třída Lištiček

Třída je vybavena stolem a náčiním pro polytechnické vzdělávání, herními kouty s kadeřnictvím, obchodem, kuchyňkou, dále jídelními stoly, které lze též využívat k výtvarným a pracovním činnostem. Ve třídě se nachází také dotyková interaktivní tabule s přenosným počítačem. Na tuto třídu navazuje herna s tělovýchovnými prvky, kde se nachází také čtenářský koutek.

Třída Medvídků

Třída je vybavena jídelními stoly, které lze využít také k výtvarným a pracovním činnostem. Kobercem pro cvičení a hry na zemi. Čtenářským koutkem, relaxačním koutkem k odpočinku a herním koutkem s domáností. Ve třídě je možno využívat také interaktivní pomůcku 3BOX od firmy Boxed. Na tuto třídu navazuje vchod do ložnice.

Ložnice

V ložnici se nachází dětská lůžka s lůžkovinami, pracovní stůl pro učitelku a radiomagnetofon.

Umývárna

Umývárna je vybavena 8 dětskými toaletami a dětskými umyvadly ve dvou výškách a sprchovým koutem s regulovanou teplotou vody.

Hračky a pomůcky v obou třídách jsou v podstatné části umístěny taky, aby je děti dobře viděly a mohly je samostatně používat.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje uzavřená oplocená zahrada.

Nedaleko budovy se nachází sportovní areál TJ Sokol Hořepník, který je hojně využíván.

Za nepřízně počasí, navštěvují děti tělocvičnu základní školy.

Životospráva

Strava je do mateřské školy dopravována ze školní jídelny v základní škole. Jedná se o plnohodnotnou a vyváženou stravu dle vyhl. č. 107/2005 Sb, o školním stravování.

V průběhu celého dne je dětem v obou třídách poskytován pitný režim. Děti nejsou nuceny do jídla.

Děti denně využívají možnost pobytu venku a je respektována individuálně jejich potřeba odpočinku. Pro děti s nižší potřebou spánku a odpočinku jsou v ložnici k dispozici obrázkové knížky a plyšová zvířátka, po uplynutí doby třiceti minut se děti, které neusnou, pokračují ve vzdělávacích činnostech dle nabídky učitelky ve třídě.

Psychosociální podmínky

Při ranních hrách jsou respektovány zájmy a potřeby dětí. Hračku si děti volí samostatně, dle potřeby mohou ještě odpočívat (platí hlavně pro děti, které navštěvují MŠ hned od začátku provozu).

Mateřskou školu navštěvují také děti z nepodnětného sociálně kulturního prostředí, u kterých se učitelky snaží o získání nutných sociálních dovedností formou sociálně-psychologických her (např. hry k používání kouzelných slov, Dobrý den, pojd'te ven atd.). Hry probíhají ve skupinách, čímž se děti učí vzájemné spolupráci, komunikaci a pomoci. Prostřednictvím tohoto učitelky usilují o eliminaci projevů nerovnosti, podceňování a dalších sociálně patologických jevů (např. prevence závislosti).

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci, v případě přítomnosti sourozence lze adaptaci usnadnit společnými činnostmi. Harmonogram denních činností je navržen tak, aby nedocházelo ke spěchu a stresu.

Učitelky dávají dětem jasné pokyny, mluví na ně jednoznačně a srozumitelně. Do činností nejsou děti nuceny. Učitelka volí takový postup, aby je k účasti na činnosti dostatečně motivovala.

Soutěživé hry se ve třídě Medvídků nepoužívají, ve třídě Lištiček pouze u některých pohybových her.

Děti mají vždy možnost účastnit se veškerých činností. Míru účasti si volí každý sám.

ORGANIZACE

V mateřské škole se nachází dvě třídy – Lištičky a Medvídci s celkovou kapacitou 50 dětí. Ve vzdělávací nabídce mají děti možnost využívat prvky polytechnického vzdělávání (práce se dřevem – bezpečné zacházení s vrtačkou, kladívkem, plstění, využití modelovacích materiálů, péče o školní záhon).

V rámci environmentální výchovy se mateřská škola soustředí zejména na správně třídění odpadu a využití odpadových materiálů při pracovních a výtvarných činnostech. Na školní zahradě mají děti možnost pozorovat život hmyzu v hmyzím hotelu a ptactva v budkách. V zimních měsících je na školní zahradě umístěno krmítko, do kterého děti sypou ptáčkům krmení. Mateřská škola spolupracuje s Mysliveckým spolkem Trnávka Hořepník, účastní se besed s praktickými ukázkami výcviku loveckého psa a ukázkou sokolnictví. Na Vánoce připravují stromek s pochoutkami pro zvířátka v lese. Při vycházkách je využíván dalekohled k pozorování okolí. Nedílnou součástí práce s dětmi je spolupráce se Spolkem Hořepnicko.

Děti jsou zařazovány do tříd zpravidla podle věku. V případě potřeby je přihlédnuto k sourozeneckým vazbám a přáním rodičů.

Mateřská škola spolupracuje s těmito organizacemi:

- ✓ Agrodam Hořepník
- ✓ Agrodružstvo Košetice
- ✓ Myslivecký Spolek Trnávka
- ✓ Oblastní Charita Pelhřimov
- ✓ Okolní obce ve spádovém obvodu
- ✓ Rybníkáři Hořepník
- ✓ SDH Hořepník
- ✓ Spolek Hořepnicko

Užívání herních prvků na zahradě školy a podmínky vzdělávání v mateřské škole jsou stanoveny školním řádem, který je umístěn na nástěnce ve vestibulu školy a na webových stránkách školy.

Přijímání dětí do mateřské školy

Do mateřské školy jsou přijímány zpravidla děti ve věku od 2 do 6 let. O přijetí dítěte do MŠ rozhoduje ředitel školy. Přijímání dětí do mateřské školy probíhá dle Školského zákona a vyhlášky č. 14/2005 Sb.

Rodiče se dostaví v daném termínu k zápisu pro následující školní rok. Konkrétní datum bude uveřejněno v místním tisku a na internetových stránkách místní školy a obce. Mimo termín oficiálního zápisu budou děti přijímány pouze v případě volné kapacity.

Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí obdrží rodič písemně na adresu uvedenou v žádosti o přijetí dítěte do školy do 30 dnů od data zápisu. Případný nesouhlas s rozhodnutím ředitele lze uplatnit do 15 dnů ode dne rozhodnutí a to písemnou formou prostřednictvím školy ke Krajskému úřadu. V souladu s § 36 odst. 3 zákona 500/2004 Sb., správní řád, mají rodiče možnost nahlédnout do spisu před vydáním rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání před vydáním rozhodnutí v termínu určeného ředitelem školy.

Denní režim

Mateřská škola v současné době neviduje žádné žádosti o individuálním vzdělávání dle § 34b školského zákona.

Režim dne byl přizpůsoben tak, aby co nejlépe vyhovoval potřebám dětí v mateřské škole. Strava je podávána v pravidelných tříhodinových intervalech, během celého dne je zajištěn pitný režim v podobě vody se sirupem nebo ovocného čaje a čisté vody. Děti se obsluhují samy dle individuálních schopností.

Provoz mateřské školy – celodenní

Provozní doba: 6:15 – 16:15 hod

Časový harmonogram

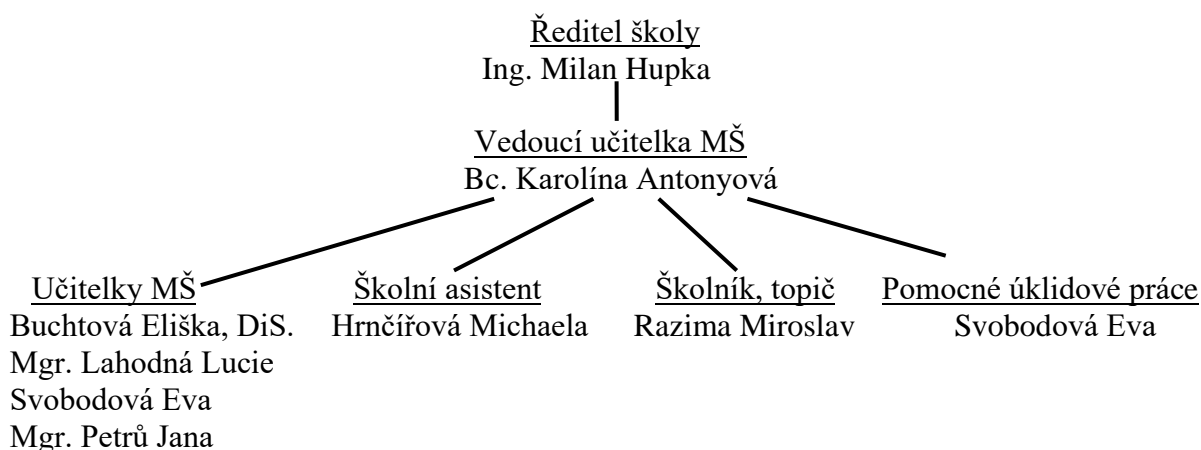
- 6:15 otevření mateřské školy
děti se schází ve třídě Lištiček
- 7:00 děti ze třídy Medvídků odchází se svou paní učitelkou do své třídy
volné hry, částečně řízená činnost
- 8:15 úklid, řízená činnost (cvičení, tanec, pohybové hry...)
- 9:00 hygiena, ranní svačina
- 9:30 hygiena, oblékání, pobyt venku
- 11:30 návrat do mateřské školy, oblékání, hygiena
oběd
- 12:30 odchod dětí po obědě
odpočinek
- 14:30 vstávání, převlékání, hygiena
odpolední svačina
- 15:00 postupný odchod dětí domů
- 16:15 konec provozu mateřské školy

Rodiče vodí děti do školy do 8:00 hod, vyzvedávají je od 15:00 hod. Dle potřeby je možno vyzvednout dítě v 12:30 hod.

Povinné předškolní vzdělávání probíhá od 8:00 do 12:00 hod.

V rámci logopedické prevence mateřská škola umožňuje rodičům účastnit se se svým dítětem logopedických kurzů, které se konají jednou týdně. Kurzy jsou vedené speciálním pedagogem.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA, PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Vedoucí učitelka - odpovědnost, řízení organizace, výchovně vzdělávací proces, materiální a ekonomická oblast, dokumentace, externí vztahy, bezpečnost a ochrana zdraví – viz pracovní náplň vedoucí učitelky

Učitelky MŠ - odpovědnost, pracovní a organizační záležitosti, výchovně vzdělávací proces, vzdělávání, materiální oblast, BOZP – viz pracovní náplň učitelky

Školník, topič - odpovědnost, náplň práce – viz pracovní náplň školníka a topiče

Pomocné úklidové práce - viz pracovní náplň pomocných provozních pracovníků (k nahlédnutí u ředitele školy)

Řízení mateřské školy

Mateřská škola je součástí Základní školy v Hořepníku. Školu řídí Ing. Milan Hupka. V mateřské škole pracují tři kvalifikované učitelky, které spolupracují mezi sebou, ve své práci navazují a snaží se spolupracovat s rodiči dětí.

Veřejnost má možnost informovat se na práci a organizaci akcí školy pomocí webových stránek školy a v místním tisku.

Každý měsíc provádí každá učitelka hodnocení tématu, sleduje a posuzuje účinnost metod a forem vzdělávání v jednotlivých blocích, provádí pedagogickou diagnostiku a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji. Tyto kroky jsou zaznamenávány do připravených formulářů.

Spoluúčast rodičů

Mateřská škola je doplňkem rodinné výchovy. Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se různých akcí a programů (například účast na veřejných vystoupeních dětí, tvořivé dílny s rodiči, sportovní akce). Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje a o svých dětech (prostřednictvím webových stránek školy, nástěnek na chodbách MŠ, místního tisku a přímou komunikací s učiteli). Navštěvují třídní schůzky, kde se dozví vše nové na dané období, mají možnost nahlédnout do portfolia dítěte.

MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu §16 školského zákona.

S dítětem s prvním stupněm podpůrného opatření se pracuje na základě stanoveného plánu pedagogické podpory, který je tvořen učitelkami MŠ. Školské poradenské zařízení určí podpůrná opatření druhého až pátého stupně.

Naší snahou je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji každého dítěte.

Učitelé usilují o rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními volbou vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou jim doporučeny poradenským zařízením a úzce s poradenským zařízením spolupracují. Na základě těchto doporučení zpracovává IVP.

Učitelé úzce spolupracují s rodiči těchto dětí a předávají si potřebné informace. Dále učitelé spolupracují s dalšími odborníky, kteří se podílí na úspěšném všestranném rozvoji těchto dětí.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

V případě, že se v mateřské škole vyskytne dítě, které svou bystrostí myšlení vyniká nad ostatními, spolupracuje mateřská škola s rodinou a příslušným poradenským zařízením a přispívá k rozvoji jeho mimořádných schopností.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Přijme-li ředitel do školy dítě ve věku od dvou do tří let, je vzděláváno společně s ostatními dětmi ve třídě Medvídků. Nebezpečné předměty jsou ve třídě bezpečně umístěny mimo dosah dětí a ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

POVINNÉ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Dle zákona č. 561/2004 Sb. účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Povinné předškolní vzdělávání probíhá od 8:00 do 12:00 hod.

Povinné předškolní vzdělávání probíhá v pracovních dnech, docházka dítěte je povinná každý den, kromě prázdnin základní školy. Podmínky uvolňování a omlouvání neúčasti dětí ve vzdělávání stanoví školní řád mateřské školy.

Rodič je povinen písemně omlouvat nepřítomnost svého dítěte dle pravidel školního řádu.

Zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do tří dnů ode dne výzvy ředitele školy.

V posledním povinném předškolním roce rodiče za dítě neplatí školné.

Zákonný zástupce může zvolit i jinou formu povinného předškolního vzdělávání:

- a) Individuální vzdělávání bez pravidelné denní docházky do MŠ
- b) Vzdělávání v přípravné třídě ZŠ (§47 a 48 a) 561/2004 Sb.)
- c) Vzdělávání v zahraniční škole na území ČR (§38 a) 561/2004 Sb)

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání musí být písemné, oznámené řediteli spádové mateřské školy nejpozději tři měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání. Výdaje individuálního vzdělávání si hradí zákonný zástupce sám s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech, případně doporučí další postup při vzdělávání.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU

Předškolní dítě se učí především na základě své interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností. Vzdělávací činnosti v mateřské škole jsou proto založeny na přímých zážitcích dítěte, vycházející z jeho samostatné činnosti a individuální volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat.

Veškeré aktivity obsahují prvky hry a tvořivosti. Záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání.

Základní obsah předškolního vzdělávání byl stanoven tak, aby v návaznosti na současné trendy ve vzdělávání odpovídal cílům a záměrům, aby respektoval věk, předpoklady a zkušenosti dětí, jejich současné i budoucí potřeby a stejně tak i prostředí a možnosti mateřské školy.

Obsah je strukturován do oblastí. Jednotlivé oblasti jsou rozlišeny na základě vztahů, které si dítě postupně vytváří k sobě samému, k druhým lidem i k okolnímu světu.

Interakční oblasti:

- ✓ biologická
- ✓ psychologická
- ✓ interpersonální
- ✓ sociálně-kulturní
- ✓ environmentální

Od nich jsou odvozeny oblasti předškolního vzdělávání:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Tyto oblasti, které jsou v rámcovém vzdělávacím plánu, jsou vzájemně propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek, v životní skutečnosti nedělitelný.

Školní vzdělávací program jsme nazvali „Svět kolem nás“. Je rozdělen na pět integrovaných bloků, do kterých učitelky plánují témata na různě dlouhá období

ZÁKLADNÍ CÍLE

Záměry programu Svět kolem nás

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a dle svých možností samostatnou osobností schopnou zvládat aktivně a s uspokojením nároky života, které jsou na ně běžně kladeny. Školní vzdělávací program je rozdělen do jednotlivých témat, které si učitelky ve třídách ještě rozpracovávají a snaží se tak věnovat více pozornosti prvkům polytechnické výchovy.

MŠ si je vědoma, že nejdůležitější pro předškolní děti je rodinná výchova a že MŠ představuje jen jednu z možností, jak rodinnou výchovu doplnit a pomoci zajistit dítěti již od útlého věku prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů pro harmonický rozvoj.

Proto se zaměříme v naší vzdělávací práci na čtyři cílové kategorie dle RVP PV:

1. rámcové cíle

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, osvojení hodnot, získávání osobnostních postojů

2. klíčové kompetence

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské
- jedná se o soubor vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj člověka. Je tedy naší snahou vybavit každého jedince souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něho dosažitelná

3. dílčí cíle (v jednotlivých vzdělávacích oblastech)

4. dílčí výstupy (v jednotlivých vzdělávacích oblastech)

VZDĚLÁVACÍ METODY

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého, bez ohledu na vzájemné odlišnosti, učí se žít ve skupině dětí
- pozorování, rozhovory umožňují rozvíjení orientace na ploše a v okolním prostředí
- hrou připravovat děti na rozkládání a skládání stavebnic
- umožňovat dostatek příležitostí rozlišovat grafické napodobování symbolů a tvarů
- zkoumat vlastnosti předmětů, práce s materiálem, třídění, přiřazování, uspořádání,
- porovnávání
- řešení problémů, cvičení paměti
- smyslové hry
- podpora důvěry dítěte ve vlastní síly a schopnosti, oceňování snahy a úsilí
- přiměřené činnosti, které umožní dítěti dosáhnout úspěchu
- příležitosti a hry vyžadující vůli, sebeovládání a vytrvalost
- učení prožitkem

Dítě a jeho tělo

- podporovat pohybové a manipulační dovednosti
- klást základy samostatnosti i sebeobsluhy
- rozvíjet zrakové vnímání – koordinace ruka oko
- procvičovat pravolevou a prostorovou orientaci
- rozvíjet hrubou a jemnou motoriku

Dítě a jeho psychika

- podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte
- rozvíjet analyticko-syntetické schopnosti
- seznamovat se základními časovými pojmy a souvislostmi (nejdříve, potom)
- nacvičovat orientaci v počtu, chápání číselné řady a posloupnosti
- rozvíjet smyslové vnímání, pozornost, paměť při konstrukci
- podporovat zájem o práci s využitím dětské zvědavosti

Dítě a ten druhý

- seznamovat děti se základními pracovními dovednostmi
- respektovat práva ostatních lidí
- učit se uvědomovat si, že osobnostní odlišnosti lidí jsou přirozené
- učit se navázat přirozený kontakt s dospělým
- kooperovat s ostatními a dodržovat dohodnutá pravidla při stavbách

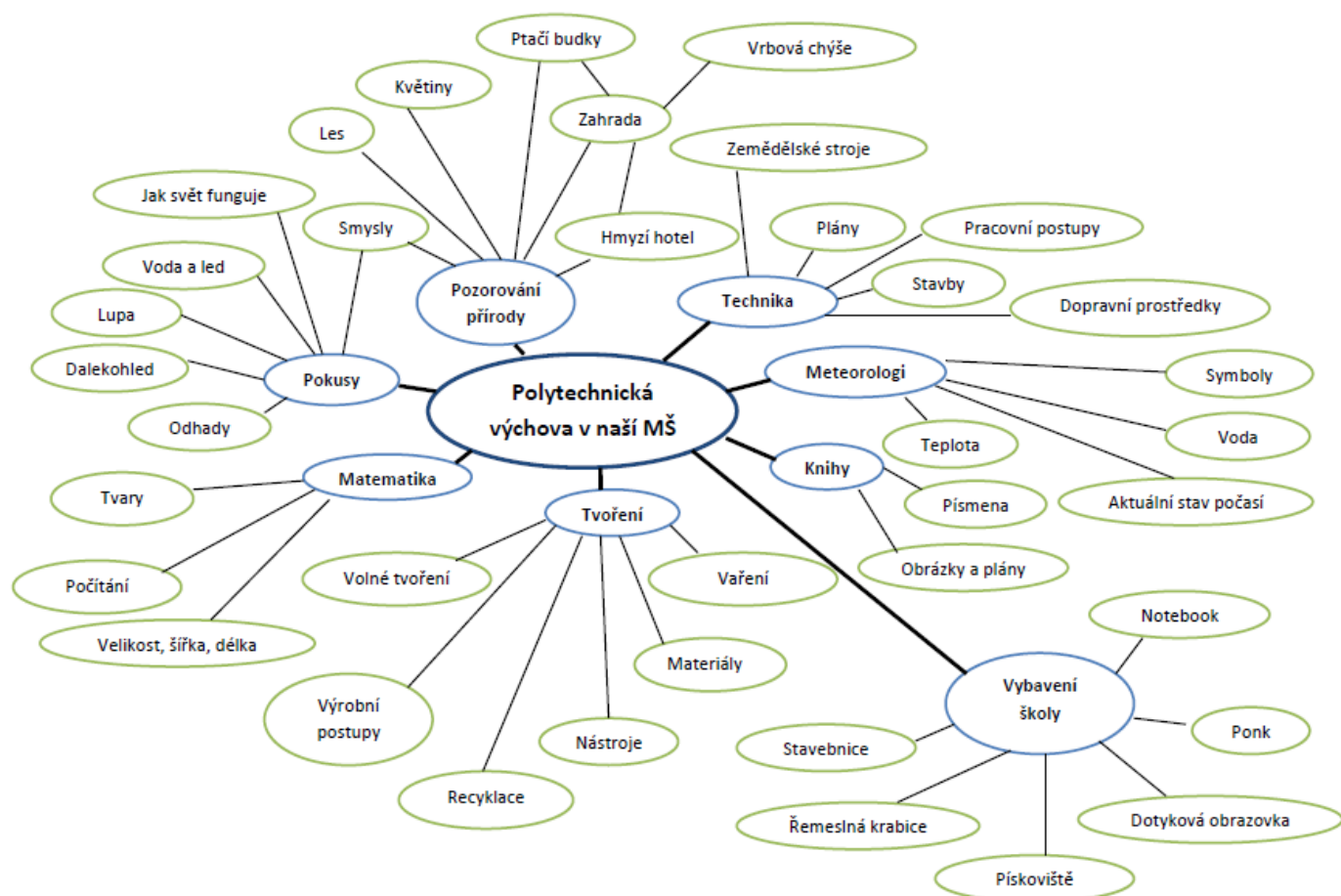
Dítě a společnost

- seznamovat děti s hodnotami práce kolem nich
- pomáhat dítěti osvojit si potřebné pracovní návyky a dovednosti
- podílet se na utváření společenské pohody

Dítě a svět

- vést děti k povědomí o materiálech, strukturách a konstrukcích
- utvářet si pozitivní vztah k pracovním činnostem a respektu k práci druhých

MYŠLENKOVÁ MAPA ČINNOSTÍ V MŠ

INTEGROVANÉ BLOKY

Integrované bloky zahrnují dílčí cíle z jednotlivých oblastí, okruhy činností a možné očekávané výstupy. Pedagog si témata vybírá dle aktuálních místních podmínek, iniciativy a zájmu dětí, možných oslav a tradic v obci. Jednotlivé činnosti mohou být opakovány z důvodu zvýšeného zájmu dětí a na základě rozhovorů s dětmi zařadíme aktivity a činnosti dle jejich volby. Nabídka klasických pohádek a četby je na uvážení učitelky a volby dětí.

Je uplatňován integrovaný přístup, kdy vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků. Vzdělávací obsah je nabízen v přirozených souvislostech a vztazích, nerozlišuje vzdělávací oblasti, vychází ze života dítěte, z přirozeného prostředí a poskytuje různé aktivity k získání praktických zkušeností. Dítě tak získává skutečné činnostní kompetence.

Ke každému integrovanému bloku jsou uvedena témata, která nejsou závazná.

Integrované bloky mohou být dodatečně doplněny samostatnými dílčími projekty.

1. To jsem já
2. Nejsem na světě sám
3. Zkoumáme a poznáváme přírodu a svět
4. Slavíme a radujeme se
5. Barvy a tvary

Navrhovaná témata k integrovaným blokům

1. To jsem já

- ✓ *To jsem já a to jsi ty*
- ✓ *Já a moje mateřská škola*
- ✓ *Čím budu*
- ✓ *Zdraví*
- ✓ *Oblečení*

2. Nejsem na světě sám

- ✓ *Moje rodina*
- ✓ *Můj domov (město, země, svět)*
- ✓ *Lidé na jiných místech světa*

3. Zkoumáme a poznáváme přírodu a svět

- ✓ *Živočichové*
- ✓ *Rostliny*
- ✓ *Neživá příroda*
- ✓ *Pokusy*
- ✓ *Roční období*
- ✓ *Kouzla přírody*
- ✓ *Doprava a bezpečnosti*
- ✓ *Cestování*
- ✓ *Složky záchranného systému*
- ✓ *Kultura*

4. Slavíme a radujeme se

- ✓ *Vánoce*
- ✓ *Mikuláš a čert*
- ✓ *Velikonoce*
- ✓ *Maminky mají svátek*
- ✓ *Děti mají svátek*
- ✓ *Karneval*
- ✓ *Čarodějnický rej*

5. Barvy a tvary kolem nás

- ✓ *Experimenty*
- ✓ *Geometrické tvary*
- ✓ *Předmatematické představy*

Charakteristika integrovaných bloků

1. To jsem já

Tento blok by měl dětem přinést zkušenosti a poznatky ve vztahu k vlastnímu já. Důraz bude kladen na vytvoření zdravého sebevědomí dítěte, na osamostatňování a na správné životní návyky dítěte.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- ✓ učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- ✓ řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- ✓ chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- ✓ nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- ✓ ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větech, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ✓ dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ✓ samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- ✓ uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- ✓ dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- ✓ chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- ✓ dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí cíle pěti vzdělávacích oblastí:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka:

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- spontánní hra
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- samostatný slovní projev na určité téma
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy ze všech vzdělávacích oblastí:

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- KOV:
 - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- KOV:
 - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
 - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- KOV:
 - znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- zachovávat správné držení těla
- KOV:
 - postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- KOV:
 - uvědomovat si, co je nebezpečné
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí
- KOV:
 - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
 - znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
 - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
 - bránit se projevům násilí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- KOV:
 - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese

- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
 - přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
 - přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
 - rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci „ne“ v konkrétní situaci
 - KOV:
 - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
 - umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
 - nebát se požádat o pomoc, radu
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
 - KOV:
 - používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
 - KOV:
 - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- domluvit se slovy
 - KOV:
 - dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
 - KOV:
 - zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
 - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
 - respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
 - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
 - umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
 - KOV:
 - přicházet s vlastními nápady
 - projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat
 - nechat se získat pro záměrné učení
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si svoje možnosti i limity
 - KOV:
 - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné

- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
- KOV:
 - hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
 - přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepřijemná
- KOV:
 - nepřijemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
 - bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- KOV:
 - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
 - spoluvytvářet prostředí pohody
 - respektovat rozdílné schopnosti
- respektovat potřeby jiného dítěte
- KOV:
 - všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- KOV:
 - zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
 - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

2. Nejsm na světě sám

Témata, která tento blok nabízí, jsou ve vztahu k druhým lidem a okolí. Témata, která tento blok nabízí, dále budou děti učit žít ve společenství druhých lidí, spolupracovat s vrstevníky. Nedílnou součástí je rozvíjení citlivého přístupu k lidem s handicapem. V neposlední řadě se tento blok věnuje rodině, a jak už název integrovaného bloku napovídá i okolí, které dítě obklopuje, městu a vlasti, života kolem každého člověka. Děti se budou učit znát situace běžného života a také tyto situace ovládat. Jak se zachovat v krizových situacích, ale také si umět užít příjemné chvíle.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- ✓ odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- ✓ všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- ✓ rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- ✓ domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ✓ ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- ✓ uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

- ✓ má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- ✓ řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- ✓ ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- ✓ projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ✓ dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- ✓ spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- ✓ je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- ✓ chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- ✓ má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- ✓ spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- ✓ uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dílčí cíle pěti vzdělávacích oblastí:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- činnosti zasvěčující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- hry na téma rodiny, přátelství apod., námětové hry
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejružnějšího zaměření
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

Očekávané výstupy ze všech vzdělávacích oblastí:

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- KOV:
 - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
 - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
 - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
 - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- KOV:
 - pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat klíčku)
 - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
 - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
 - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
- KOV:
 - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- KOV:
 - dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
 - uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
 - uplatňovat postřeh a rychlost
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- KOV:
 - znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
 - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- KOV:
 - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
 - projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
 - přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
 - přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- KOV:

- přijímat pobyt v mateřské škole, popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- KOV:
 - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrdit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
 - orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
 - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
 - řešit labyrinty (sledovat cestu)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- KOV:
 - odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
- KOV:
 - znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
 - vnímat jednoduché písně, popěvky v cizím jazyce
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- KOV:
 - odlišit hru od systematické povinnosti
 - zacházet s předměty digitální technologie, využívat nezákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)
- navazovat kontakty s dospělým
- KOV:
 - navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
 - spolupracovat s dospělým
 - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
 - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
 - rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- KOV:
 - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
 - k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- KOV:
 - rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhotejnost, agresivita, vulgarismy
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

- KOV:
 - umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
 - pojmenovat povahové vlastnosti
 - pochopit funkci rodiny a jejich členů
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- KOV:
 - orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
 - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vládné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- KOV:
 - vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
 - navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
 - cítit se plnohodnotným členem skupiny
 - projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- KOV:
 - být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- KOV:
 - dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
 - chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
 - zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- KOV:
 - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- KOV:
 - zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
 - rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- KOV:
 - orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např: obchody, zastávky, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- KOV:
 - mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)
 - mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)

3. Zkoumáme a poznáváme přírodu a svět

Témata, která tento blok nabízí, budou děti učit rozhlížet se kolem sebe a vnímat krásu přírody všemi smysly. Celý tento blok bude podporován školními ekologickými projekty. Přinese konkrétní zkušenosti o živé i neživé přírodě. V dětech bude probouzen vztah k přírodě a potřeba ji chránit. V tomto bloku bude využito sezónních činností, které přirozeně vyplývají ze střídání ročních období. Pozorování změn v přírodě.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- ✓ klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- ✓ užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- ✓ chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- ✓ má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- ✓ chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- ✓ ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Dílčí cíle pěti vzdělávacích oblastí:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření základů pro práci s informacemi
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

Očekávané výstupy ze všech vzdělávacích oblastí:

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- KOV:
 - zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
 - rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
 - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
 - rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
 - správně reagovat na světelné a akustické signály
 - rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
 - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
 - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- KOV:
 - soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
 - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- KOV:
 - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- KOV:
 - slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
 - samostatně se rozhodnout v některých činnostech
 - jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- KOV:
 - vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- KOV:
 - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
 - být citlivý k přírodě
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- KOV:
 - znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
 - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
 - všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- KOV:
 - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
 - všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.

4. Slavíme a radujeme se

Tento blok bude ve větší míře rozvíjet emocionální prožívání dětí. Prostřednictvím jednotlivých témat se budou děti učit novým poznatkům o lidových, křesťanských tradicích a zvycích. V dětech bude pěstována radost z obdarovávání druhých. V tomto bloku bude využito her a pohádek, které mají silný morální význam, a které budou pomáhat tyto morální hodnoty v dětech rozvíjet.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- ✓ se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- ✓ komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ✓ průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- ✓ napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- ✓ se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

Dílčí cíle pěti vzdělávacích oblastí:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- 5.8.vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka:

- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- cvičení organizačních dovedností
- námětové hry a činnosti
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

Očekávané výstupy ze všech vzdělávacích oblastí:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- KOV:
 - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- KOV:
 - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
 - být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
 - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
 - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- KOV:
 - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
 - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- KOV:
 - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
 - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
 - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
 - pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso)
 - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- KOV:
 - vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- KOV:
 - reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
 - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
 - umět se přizpůsobit změnám
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- KOV:
 - spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- KOV:
 - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
 - rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- KOV:
 - projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
 - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- KOV:
 - uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
 - důvěřovat vlastním schopnostem
 - cítit sounáležitost s ostatními
 - nabídnout pomoc
- spolupracovat s ostatními
- KOV:
 - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
 - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- KOV:
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- KOV:
 - uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý, a ne vždy šťastný
 - mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)

- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
 - mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
 - chápat základní pravidla chování pro chodce
 - mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
 - KOV:
 - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozené se tomuto dění přizpůsobovat
 - ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

5. Barvy a tvary kolem nás

Tento integrovaný blok se bude věnovat rozvoji umění poznat barvy, tvary, bude se věnovat rozvoji předmatematických představ nenuceným způsobem.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

- ✓ soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- ✓ zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- ✓ dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ✓ ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ✓ učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- ✓ odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Dílčí cíle pěti vzdělávacích oblastí:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval

Vzdělávací nabídka:

- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- prohlížení a „čtení“ knížek
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné aplikaci
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

Očekávané výstupy ze všech vzdělávacích oblastí:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- KOV:
 - běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
 - vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
 - otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
 - zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
 - pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
 - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
 - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
 - tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
 - vést stopu tužky při kresbě apod.
 - napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- KOV:
 - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
 - předat vzkaz
 - chápat jednoduché hádanky a vtipy
 - poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
 - poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
 - rozkládat slova na slabiky
 - vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
 - rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- KOV:
 - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- KOV:
 - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
 - spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
 - vyjadřovat fantazijní představy
 - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
 - vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
 - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
 - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
 - s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)
 - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
 - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
 - experimentovat s výtvarně netradičními materiály
 - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
 - improvizovat a hledat náhradní řešení
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- KOV:
 - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
 - pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)
 - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)

- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
 - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
 - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svíslá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
 - napodobit některá písmena, číslice
 - poznat některé hudební znaky
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
 - KOV:
 - rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
 - rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší-největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)
 - rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
 - chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
 - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
 - chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
 - KOV:
 - rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
 - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
 - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
 - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
 - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
 - orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
 - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
 - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
 - přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
 - KOV:
 - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
 - chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
 - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
 - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla apod.)
 - vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
 - KOV:
 - pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
 - vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
 - v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
 - všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)

PLÁN VYCHÁZEK

Plán vycházek září:

- Pozorování odletu vlaštovek
- Pozorování pavučin
- Pozorování plodu šípku, trnek, listnatých stromů (žaludy, kaštany)
- Pozorování ovoce – dozrávání, vybarvování, sklizeň
- Vyhledávání vhodného stromu k celoročnímu pozorování
- Pozorování mravenišť
- Půldenní výlet do lesa (hra s přírodninami, rozlišování hub)
- Jak se v lese chováme

Plán vycházek říjen:

- Pozorování, jak listy mění barvu, (barevné spektrum) začátek podzimu
- Pozorování padání listů při větru, nácvik básně s podzimní tematikou
- Sběr přírodnin – kaštanů, žaludů – k výrobě různých zvířátek, nebo na zimu pro zvířátka
- Sběr listů – použití k tvoření obrázků z přírodnin
- Umět pojmenovat některé podzimní květiny
- Pozorování prací na poli – sběr brambor, zaorávání – půda bude odpočívat

Plán vycházek listopad:

- pozorování stromů listnatých a jehličnatých
- sběr nažek – tvoření obrázků z přírodnin
- pozorování přeletu divokých husí
- pozorování labutí na rybníku
- pozorování podzimních mlh
- rozlišování hlavních znaků jednotlivých ročních období
- vyprávění o počasí

Plán vycházek prosinec:

- pozorování jinovatky, rampouchů, sněhových vloček, pokus – jestli je sníh čistý a co vznikne, když roztaje
- pozorování stop zvěře ve sněhu a u krmelce u lesa
- umístění krmítka na školní zahradu – příkrmování ptáků
- vymýšlení a zhotovení dárků pro své nejbližší
- také ptáci a lesní zvěř budou mít vánoce – nazdobení stromku nasbíranými plody - ovocem, zeleninou přinesenou z domova
- připravování jednoduchých pokusů
- rychlení větvíček – vliv tepla a zimy

Plán vycházek leden:

- pozorování přírody v zimě
- pozorování stop zvěře v blízkosti lesa
- doplňování krmiva a do krmítka pro ptáky
- pozorujeme stromy pod sněhem a učíme se v lese chovat tiše a naslouchat lesu
- znát vlastnosti sněhu, ledu a vody

Plán vycházek únor:

- výstup na některý vrch v okolí Hořepníku a pozorování zasněžené krajiny
- poznávání styčných bodů v okolí – např. vrch Stražiště, řeka Trnávka
- doplňování krmiva v krmelci
- pozorování, že slunce více hřeje
- všimnout si krás zimní přírody – odrazy slunce ve sněhových vločkách, co se děje v zimě pod sněhem

Plán vycházek březen:

- pozorování trávníků v okolí potoka při roztávání sněhu – nečistoty, které se musí shrbat a odklidit
- pozorování prvních jarních květin – bledule, sněženky, sasanky na lukách
- pozorování trávníků, sedmikrásky
- pozorování návratu špačka, jeho zpěv, pozorování pupenů na stromech, kočiček
- umět charakterizovat jarní období

Plán vycházek duben:

- pozorování našeho stromu
- pozorování prvních rozkvetlých stromů
- pozorování kočiček a jehnědů, na které létají včelky – pyl – med
- pozorování mláďat domácích zvířat
- pečování o semínko – vědět, co potřebují rostliny k růstu
- sledovat změny v přírodě pozorovat polní práce

Plán vycházek květen:

- měsíc rozkvetlých luk, poznávání květin na lukách i v zahrádkách
- vysvětlit, že v přírodě má vše své místo, proto nic svévolně neničíme - netrháme květiny, nezabíjíme broučky, nepohazujeme nikde odpadky
- návrat stěhovavých ptáků – vlaštoviček
- poznat květiny a umět je správně pojmenovat

Plán vycházek červen:

- pozorujeme louky, jak kvetou trávy, květiny, všimáme si posečených luk a vnímáme jejich charakteristickou vůni
- pozorování motýlů a včel na květech, jejich užitek pro člověka
- pozorování mraveniště, práci a hemžení mravenců – vložíme kostku cukru
- pozorování a poznávání zvířat /na dvorech, v ZOO/
- znát nebezpečí ohně, blesku, vody – vzájemně si pomáhat, charakterizovat letní období

PLÁNOVANÉ AKCE ŠKOLY

- Vítání nového školního roku: půlden v přírodě spojený se závodivými hrami a ohýnkem
- Návštěvy divadelního představení v Pacově a v Pelhřimově (dle nabídek)
- Mikulášská a vánoční besídka či dílna
- Vystoupení pro Oblastní Charitu Pelhřimov
- Den otevřených dveří - „Maminko, tatínku, pojď si se mnou hrát“
- Dětský karneval
- Oslava Dne dětí
- Školní výlet
- Výlety a akce spojené s dlouhodobým zaměřením školy - výlety do okolí, poznávání svého bydliště /dle plánu vycházek, ekologický plán/
- Návštěva a spolupráce s dětskou lékařkou – potvrzení zdravotního stavu po nemoci
- Besídka ke Dni matek, oslavy MDŽ
- Návštěva dentální hygienistky v MŠ
- Plavání
- Rozloučení se školáky na Obecním úřadě Hořepník

PLÁN DLOUHODOBÉHO ZAMĚŘENÍ

Ekologická výchova

- vytvářet citový vztah k životnímu prostředí, vnímání přírody, vztah ke všemu živému
- učit se třídit odpad
- spolupráce se ZŠ, Agrodamem Hořepník, Mysliveckým Spolkem Trnávka, Agrodružstvem Košetice, Spolkem Hořepnicko, obcemi ve spádovém obvodu, SDH Hořepník, Rybníkáři Hořepník

Tělesná výchova

- rozvoj tělesné zdatnosti dětí
- vycházky do přírody a okolí
- závodivé hry v přírodě
- poznávání svého okolí spojené s delšími pochody
- spolupráce se Spolkem Hořepnicko, obcemi ve spádovém obvodu, SDH Hořepník

Polytechnická výchova

- rozvoj jemné a hrubé motoriky
- podpora manuální zručnosti
- zájem o techniku
- Spolupráce s Agrodamem Hořepník, Agrodružstvem Košetice, SDH Hořepník

KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ PRÁCE UČITELKY V SOULADU S RVP PV A S PEDAGOGICKÝMI ZÁSADAMI STANOVENÝMI V ŠVP

zásada úcty ke každému člověku

Učitelka:

- vytváří prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, jistě, spokojeně
- zajišťuje všem dětem v MŠ stejné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno
- nikoho nezesměšňuje, nepodceňuje, ani to neumožňuje ostatním
- zbytečně nemanipuluje s dětmi, zbytečně je neorganizuje
- ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuje vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu, sama se chová důvěryhodně a spolehlivě
- vytváří dětem prostředí potřebného klidu, bezpečí i soukromí

zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti

Učitelka:

- zajišťuje pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci
- respektuje individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku
- umožňuje nově přichozícím dětem postupnou adaptaci
- respektuje potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reaguje na ně a napomáhá v jejich uspokojování
- nepodporuje nezdravou soutěživost
- pečuje o to, aby děti měly dostatek tekutin v průběhu celého dne, snaží se o maximální pitný režim všech dětí
- při plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- sleduje konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. Rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět

zásada opory o kladné rysy dítěte

Učitelka:

- vyhýbá se negativním komentářům
- podporuje děti v samostatnosti
- dostatečně chválí a pozitivně hodnotí

zásada aktivity dětí

- pedagogický styl učitelky je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený

Učitelka:

- nabízí dětem dostatek řízených pohybových aktivit, vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- je s dětmi každodenně dostatečně dlouho venku
- umožňuje dětem dostatek pohybu na zahradě i v MŠ
- si vytváří pro činnosti s dětmi vhodné prostředí
- věnuje dětem dostatek prostoru i času pro spontánní hru

- organizuje veškeré aktivity tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem
- vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- poskytuje dětem dostatek prostoru pro uplatnění představivosti a rozvoj fantazie

zásada demokratického vztahu mezi učitelem a dítětem

Učitelka:

- sama se chová podle zásad zdravého životního stylu, je dětem vhodným vzorem
- zajišťuje vhodný režim – volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád – pro tento řád jsou vytvořena dětem známá pravidla
- dětem předává jasné a srozumitelné pokyny, vede třídu ke vzájemnému přátelství
- programově se věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a vandalismu)
- věnuje dostatek pozornosti konfliktním situacím mezi dětmi
- ve třídě přiměřeně využívá formální i neformální autority

zásada všestranného rozvoje osobnosti učitele

Učitelka:

- dbá o svůj další odborný růst, soustavně se vzdělává
- jedná, chová se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí
- evaluační činnost učitelky je smysluplná, užitečná, z jejích výsledků vyvozuje závěry pro svoji další práci
- ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost, je vstřícná, ochotná spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství

zásada názornosti

Učitelka:

- upřednostňuje aktivity, při kterých jsou děti aktivní, účastní se nabízených činností, zkoumají, objevují, prakticky poznávají
- snaží se o to, aby k žádoucím poznatkům docházely děti vlastní aktivitou (vymýšlení, zkoušení, hledání, pozorování)

zásada cílevědomosti

- pedagogická činnost učitelky odpovídá poslání školy

Učitelka:

- dostatečně naplňuje cíle školy dané ročním plánem
- dostatečně naplňuje rámcové a specifické vzdělávací cíle dané ŠVP

zásada vědeckosti

Učitelka:

- plně se věnuje dětem a jejich vzdělávání, využívá moderní formy a metody práce, využívá adekvátní výchovně-vzdělávací prostředky
- přiměřeně využívá počítačové techniky v souladu se záměry ŠVP
- obsah vzdělávací práce (témata) jsou v souladu se současnými poznatky a současným chápáním světa

Uvedená kritéria jsou zpracována v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání a jsou součástí hodnocení a sebehodnocení práce učitelky.

PLÁN KONTROLNÍ A HOSPITAČNÍ ČINNOSTI

Září	Dokumentace třídy Dodržování pracovní doby Adaptace dítěte na prostředí Individuální přístup učitelky k dětem Používání pracovních ochranných pomůcek Udržování celkové estetiky školy, pořádku hraček a učeb. pomůcek
Říjen	Plnění úkolů ročního plánu Samostatnost a důslednost dětí: - při úklidu - při převlékání - při stolování Stav výslovnosti u dětí /slovní zásoba/ Kvalita práce provozních zaměstnanců, plnění úkolů
Listopad	Využívání pomůcek při říz. činnosti Rozvoj tělesné zdatnosti dětí Plnění úkolů na vycházkách Dodržování délky pobytu Používání hygienických a dezinfekčních prostředků
Prosinec	Systematické zařazování úkolů, zachování sledu návaznosti Plnění ročního plánu a práce s ním Návaznost učitelek, stejné požadavky na děti Kontrola dokumentace třídy Kontrola úklidu a desinfekce nádobí
Leden	Estetické prvky výchovy - divadlo pro děti Pacov, Pelhřimov Vedení dětí k sebehodnocení - před zápisem Využívání pobytu venku - práce s přírodním materiálem Prezentace práce dětí - společ. výstavy, estetická úroveň Kontrola úklidu, desinfekce, čistoty celé MŠ i nádobí
Únor	Organizace dětského karnevalu Kontrola kvality úklidu hraček ve třídě Úroveň pracovních dovedností dětí Zajištění a realizace pitného režimu Kontrola dokumentace, příprava, plnění ŠVP Kontrola - praní záclon a závěsů
Březen	Dodržování pracovní doby, bezpečnosti práce Individuální práce s dětmi Kontrola organizace nadstandartní péče o děti Používání hygienických a dezinfekčních prostředků
Duben	Plnění plánu vycházek - ekologická výchova v přírodě Plnění pracovní činnosti nad rámec pracovních povinností Forma podněcování dětí k řečové aktivitě Organizace Dne matek - prostor pro verbální projev a sebevyjádření dětí Rozvoj tělesné zdatnosti Kontrola úklidu a desinfekce nádobí
Květen, Červen	Využití školní zahrady - akceptace dohodnutých pravidel, využití prostoru Vytváření prostoru pro individuální i skupinovou práci Vedení přechodových a řízených činností Vytváření pracovních návyků - práce na zahradě - ekol. výchova Příprava rozloučení s předškoláky - podpora spontánnosti a otevřenosti dětí, respektování osobnosti dítěte

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Vedoucí učitelka

- vzdělávání dle nabídky akreditovaných pracovišť Vysočina Education, NIDIV
- samostudium v oblasti logopedie – výběr knih, konzultace se školským poradenským zařízením /PPP,SPC/
- studium aktuálních metodických materiálů a forem práce, které nabízejí hlubší pohled do určitého konkrétního tématu

Učitelky MŠ

- vzdělávání dle nabídky akreditovaných pracovišť /SSŠ Pelhřimov, Jihlava/
- samostudium
- příprava her a materiálů pro děti v MŠ

Všichni prostudovat ŠVP ZŠ – 1. třída

ROZŠÍŘENÍ NÁPLNĚ VÝCHOVNĚ - VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MŠ

V červnu roku 2018 ukončila vedoucí učitelka MŠ kurz Logopedické prevence, v tomto školním roce tedy budou zahájeny cílené logopedické aktivity, jako jsou dechová cvičení, fonační cvičení artikulační cvičení, cvičení na polohování a pohyblivost tváří a čelistí tak, aby přispívaly ke správnému rozvoji komunikačních dovedností dítěte. Dle materiálů projektu Logopedická prevence u dětí a žáků v ČR CZ.1.07/1.2.00/14.0106, Diagnostika předškoláka – Klenková, Kolbábková

Dále bude v tomto školním roce nabídnuta rodičům možnost využít plavecký kurz pro děti.

Od září 2015 je výchovně vzdělávací činnost rozšířena o prvky polytechnické výchovy.

Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

Co budeme hodnotit	Kdy hodnotíme	Jakým způsobem	Odpovědnost a forma hodnocení
Na úrovni jednotlivců			
Pedagogická diagnostika - pracovní listy, sešity na grafomotorická cvičení, portfolia, praktické činnosti	Průběžně během roku	Pozorování, rozhovor	Učitelka ve třídě - individuální
Individuální plán	Průběžně během roku	Dle potřeb dítěte	Učitelka ve třídě - individuální
Sebehodnocení učitelky	Měsíčně	Písemný záznam	Učitelka ve třídě - individuální
Na úrovni TVP			
Hodnocení integrovaných bloků	Měsíčně	Písemný záznam	Učitelka ve třídě - individuální
Na úrovni ŠVP			
Kontrolní činnost	Průběžně	Kontrola plnění povinností	Vedoucí učitelka - individuální
	Měsíčně	Kontrola dodržování pracovní doby	Vedoucí učitelka - individuální
	Průběžně	Vedení povinné dokumentace	Vedoucí učitelka - individuální
Hospitační činnost	Dle plánu a potřeby	Pozorování	Vedoucí učitelka - individuální
Spolupráce s rodiči	Průběžně	Třídní schůzky, besídky	Učitelky MŠ – individuální, skupinová
		Společenské akce	Učitelky MŠ - skupinová
Hodnocení souladu ŠVP a TVP	Měsíčně	Porovnávání obsahu integrovaných bloků	Učitelky MŠ - skupinová